

ประกาศสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสกลนคร
เรื่อง มาตรการ กลไก ในการให้ประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วม
ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

ด้วยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๘ วรรค ๑ (๓) (๔) ได้กำหนดให้การบริหารราชการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ส่วนราชการจะต้องดำเนินงานโดยถือว่าประชาชนเป็นศูนย์กลางที่จะได้รับบริการจากภาครัฐ และจะต้องมีแนวทางในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับนโยบายในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐเป็นวาระแห่งชาติ โดยได้ดำเนินโครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment – ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีประเด็นเกี่ยวกับการเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วม ดังนี้ ๑) มีช่องทางรับฟังความคิดเห็น ๒) มีการเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วม

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติราชการของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสกลนคร เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเพื่อประโยชน์ของทางราชการ ประกอบกับประกาศเจตจำนงสุจริตในการบริหารงานของผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสกลนคร ที่จะปฏิบัติราชการโดยให้ความสำคัญและเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมและตรวจสอบ การปฏิบัติงานเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในการดำเนินกิจกรรมทุกรูปแบบ และสามารถเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างในทุกขั้นตอนตามที่กฎหมายกำหนดไว้ จึงกำหนดมาตรการ กลไก ในการให้ประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ความหมายของการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง กระบวนการที่ประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องมีโอกาสเข้าร่วมในกระบวนการหรือขั้นตอนต่างๆ ของการบริหาร ตั้งแต่การรับรู้ข้อมูล การปฏิบัติงาน การร่วมแสดงทัศนคติ ความคิดเห็น การร่วมเสนอปัญหาและความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น การร่วมคิดแนวทางการแก้ไขปัญหา การร่วมในกระบวนการตัดสินใจ การร่วมในการดำเนินการ และการมีส่วนร่วมติดตามประเมินผลรวมทั้งการร่วมรับผลประโยชน์จากการพัฒนา

๒. ระดับการมีส่วนร่วม

ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของจังหวัดนนทบุรีใน ๕ ระดับการมีส่วนร่วม ดังนี้

ระดับที่ ๑ การมีส่วนร่วมในระดับให้ข้อมูลข่าวสาร เป็นการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ของหน่วยงาน เป็นระดับการมีส่วนร่วมที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมน้อยที่สุด แต่ถือว่าเป็นพื้นฐานของการมีส่วนร่วม โดยหน่วยงานมีหน้าที่นำเสนอข้อมูลที่เป็นจริง ถูกต้อง ทันสมัย และเข้าถึงได้ ซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนในการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับภารกิจของหน่วยงานภาครัฐ โดยรูปแบบการมีส่วนร่วมในระดับนี้อยู่ในลักษณะการให้ข้อมูลทางเดียว จากรัฐสู่ประชาชน

ระดับที่ ๒ การมีส่วนร่วมในระดับการปรึกษาหารือ เป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง และแสดงความคิดเห็น รวมทั้งข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการ/การปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐอย่างอิสระและเป็นระบบ โดยหน่วยงานภาครัฐจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และนำข้อเสนอแนะ ความคิดเห็น และประเด็นที่ประชาชนเป็นห่วงไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงนโยบาย หรือพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานในหน่วยงาน และประกอบการตัดสินใจ

ระดับที่ ๓ การมีส่วนร่วมในระดับให้เข้ามามีบทบาท เป็นลักษณะที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมหรือเกี่ยวข้องในกระบวนการวางแผนและตัดสินใจ ซึ่งมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลระหว่างรัฐกับประชาชนอย่างจริงจัง และมีจุดมุ่งหมายชัดเจน โดยประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการวางแผนงานโครงการ และวิธีการปฏิบัติ ซึ่งหน่วยงานภาครัฐมีหน้าที่จัดระบบอำนวยความสะดวกและยอมรับการเสนอแนะ และมีการตัดสินใจร่วมกับภาคประชาชน การมีส่วนร่วมระดับนี้อาจจะดำเนินการในรูปแบบกรรมการที่มีตัวแทนภาคประชาชนเข้าร่วม

ระดับที่ ๔ การมีส่วนร่วมในการสร้างความร่วมมือ เป็นการให้ความสำคัญกับบทบาทของประชาชนในระดับสูง โดยมีเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การมีส่วนร่วมกับประชาชนในทุกขั้นตอนของการตัดสินใจ ตั้งแต่การระบุปัญหา พัฒนาทางเลือก และแนวทางแก้ไข รวมทั้งการเป็นภาคีในการดำเนินกิจกรรมของหน่วยงานภาครัฐ การมีส่วนร่วมในระดับนี้ คือ การที่ภาครัฐสัญญากับประชาชนและกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการดำเนินงานร่วมกัน และนำแนวคิดใหม่ๆ หรือข้อเสนอแนะของประชาชนมาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการตัดสินใจให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

ระดับที่ ๕ การมีส่วนร่วมในระดับเสริมอำนาจประชาชน เป็นระดับการมีส่วนร่วมที่ประชาชนมีบทบาทในระดับสูงสุด โดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีบทบาทในการเป็นผู้ตัดสินใจ ซึ่งผลการตัดสินใจมีผลผูกพันให้หน่วยงานภาครัฐจะต้องดำเนินการตามการตัดสินใจของประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับสูงสุดนี้ เน้นให้ประชาชนมีบทบาทในการบริหารจัดการโดยเป็นผู้ดำเนินการกิจ และหน่วยงานภาครัฐ มีหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุนเท่านั้น ประโยชน์ของการตัดสินใจในขั้นนี้ คือ การสร้างการเรียนรู้ ความเข้าใจ และความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน

๓. มาตรการ/กลไก/แนวทางในการเสริมสร้างการเข้ามามีส่วนร่วม

๓.๑ ให้หน่วยงานที่มีภารกิจในการให้บริการ การอนุมัติ อนุญาต หรือดำเนินกิจกรรมร่วมกันกับประชาชนและหน่วยงานองค์กรภาคีต่างๆ จัดให้มีช่องทางและกิจกรรมให้ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามภารกิจให้ชัดเจน

๓.๒ ให้จัดทำและเผยแพร่วิธีการ หรือขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งในหน่วยงานและสื่อสาธารณะของหน่วยงานอย่างเปิดเผย

๓.๓ กำหนดให้มีระบบดำเนินงานสร้างการมีส่วนร่วม หรือรับฟังความคิดเห็นของประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในภารกิจ ประกอบด้วย ๓ ขั้นตอน คือ ก่อนวางแผนดำเนินงาน ระหว่างดำเนินงาน และหลังดำเนินงาน

๓.๔ ส่งเสริม สนับสนุน การมีส่วนร่วมกับภาคเครือข่ายภายนอก โดยเฉพาะผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ให้เกิดความร่วมมือเป็นผู้เฝ้าระวัง การแจ้งเบาะแส และรณรงค์สร้างความรู้ความเข้าใจ ในกรกิจหน้าที่ วิธีการดำเนินงานของหน่วยงาน ซึ่งเน้นการลดการทุจริตเพื่อให้เกิดพลังเข้มแข็งช่วยป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๓.๕ ให้หัวหน้าหน่วยงานทำหน้าที่กำกับ ดูแล และประเมินผลการมีส่วนร่วมของประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และรายงานผลการดำเนินงานต่อผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสกลนคร ทุก ๓ เดือน (รายไตรมาส)

ประกาศฉบับนี้ กำหนดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้ประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสกลนคร ตามการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment – ITA) สำหรับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีระเบียบ กฎหมาย หรือแนวทางปฏิบัติใดๆ ไว้เป็นการเฉพาะให้ดำเนินการให้เป็นไปตามที่ระเบียบหรือกฎหมายนั้นกำหนด

จึงประกาศมาเพื่อทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายจักรชัย ชุ่มจิตต์)

ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสกลนคร